

**DIMINEAȚA CÂND AM UCIS
PASĂREA ALBASTRĂ**

DESPRE AUTOARE

Mihaela Răileanu este cercetătoare independentă, cadru didactic universitar asociat, traducătoare și scriitoare. Este specialistă în schimbări climatice și este pasionată de istoria medievală (Războiul celor Două Roze). De asemenea, este inițiatoarea proiectului „Arta guvernării”, care se ocupă de relația dintre literatură și film din perspectiva politicii și a filosofiei politice. „Arta guvernării” a apărut ca urmare a complexității vremurilor pe care le trăim azi și a sofisticării jocului politic. Dacă vrei să afli mai multe despre autoare și despre proiectele în care este implicată, o poți găsi pe site, mihaelaraileanu.com, sau pe **X** la [mihaela_2009](https://twitter.com/mihaela_2009).

Volume publicate

Schimbări climatice. Provocări etice și politice (2014);

Jocurile schimbărilor climatice (2016);

Arta guvernării în urzeala politicii (2019);

Dimineața când am ucis pasărea albastră (2023).

MIHAELA RĂILEANU

DIMINEAȚA CÂND AM UCIS
PASĂREA ALBASTRĂ

roman

CÎȘMIGIU
books

Mamei și Tatei

Prefață

Dimineața periculos de... reală

Mânuitoare cu veleități de prestidigitator a injecției cu optimism radiofonic la Hit¹, cercetătoare în domeniul impactului schimbărilor climatice² în scena socio-politică³, traducătoare în/din limba engleză, autoare a unui volum unic⁴ în peisajul publicistic al filosofiei politice, interpretând și decodând „Urzeala tronurilor” a lui George R. R. Martin din perspectiva istorică, cadru universitar, Mihaela Răileanu adaugă constelației interfețelor personale autor/lume un nou element strălucitor: romanul „Dimineața când am ucis pasărea albastră”.

Asemenea fenomenelor fizicii cuantice, în care colapsul funcției de undă generează realitatea observatorului, universul „Dimineții” se încheagă sub ochii cititorului, prin vocile a doi dintre cei trei protagoniști: astrofizicianul australian Luca Alexander (atât de

¹ Realizatoare a matinalului de la Radio Hit Iași între 1995-2005.

² *Schimbări climatice: provocări etice și politice* - Mihaela Răileanu, Editura Tritonic, București, 2014.

³ *Jocurile Schimbărilor Climatice* - Mihaela Răileanu, Editura Tritonic, București, 2016.

⁴ *Arta guvernării în urzeala politicii* - Mihaela Răileanu, Editura Tritonic, București, 2019.

departe de miezul poveștii - și geografic, și din perspectiva profesiei abstracte - și totuși extrem de aproape) și Tim Darlington, scriitor faimos, aflat la un alt capăt *de neatins* al lumii, într-o Americă, desprinsă parcă din trunchiul narativ sculptat de Norman Spinrad în 1988 (*Other Americas* - Norman Spinrad, Bantam Books 1988). Emma Rossetti/Blubird, o tânără scriitoare din București, elementul cheie al poveștii, e cea care catalizează întreaga alchimie, când deterministă, când termodinamică ("dragostea e ca ruleta rusească"), a relațiilor interumane. Ea e cea care, luându-și inima în dinți, se smulge din *realitatea aspirațională* pentru a ateriza în *realitatea concretă*, cea de la Universitatea Stanford, în care totul se petrece cu adevărat.

Stăpână a *inelelor* narrative, discretă și dibace, Mihaela Răileanu te atrage în cântecul de sirenă al unei povești cu ingrediente aparent familiare și totuși surprinzătoare la fiecare pas; *imposibila* relație dintre Emma și Tim se dezvoltă, inițial, în peisajul universitar american, pentru a plonja, după mai multe momente dramatice, în focul bătăliei pentru nominalizarea lui Tim la președinție. Deznodământul, atipic în cursivitatea firului epic, dar și din perspectiva destinului protagoniștilor, e mijlocul prin care autoarea spulberă stereotipurile etichetelor societare și își afirmă cu claritate crezul în iubire, ca unic sentiment care ne poate interconecta cu adevărat, indiferent de sex, distanță, avere sau poziție socială.

Bogdan C. Donose

Cuvânt înainte

O poveste de dragoste traversând continentele, cu personaje puternice, supuse totuși Destinului. Întâlnirea lor, nebănuită, abia mărturisită în inimile lor, se destramă repede.

Emma, tânără scriitoare în devenire, îl întâlnește la cursurile de creative writing pe Tim Darlington, scriitor celebru pe care îl admira și căruia îi scria pe Medium semnând *Blubird*.

Dar Pasărea Albastră este ucisă și minciuna electorală pentru a-l propulsa pe Tim Darlington ca primul președinte homosexual al Americii se așază între ei ca o distanță de netrecut.

Cele trei personaje, Emma, Tim și Luca formează un triunghi al iubirii unde zilele și nopțile, mesajele, întrebările se împletesc și se desfac.

Scrisă într-o manieră modernă, cu trimiteri spre istorii medievale, romanul DIMINEAȚA CÂND AM UCIS PASĂREA ALBASTRĂ, de Mihaela Răileanu, este o mărturisire universală.

Noul președinte al Americii ales în 2028 declară în jurământul său regretul că nu a vorbit despre femeia pe care o iubea. „*Minciuna este o anti-putere*” spune el,

cerându-și iertare. Pana de chitară cu inscripția „Metallica” de la un concert celebru din Tokyo este chiar pana de cântec, zbor și scris Păsării Albastre.

CLELIA IFRIM

Prolog: Ziua inaugurării

În zorii zilei în care cel mai puternic om al planetei trebuia să depună jurământul într-o ceremonie fastuoasă la Capitoliu, două mașini cu aceeași destinație goneau din sensuri opuse pe pitoreasca și sinuoasa Beach Drive, din inima Rock Creek Park. Nu se vedeau prea bine nici zonele împădurite, nici dealurile ondulate ce străjuiau parcul național. Dată fiind ora matinală, era însă puțin probabil ca natura să fi fost scopul călătoriei. Fordul închiriat ajunsese primul. Cu luminile de avarie aprinse, se poziționa la poalele copacilor învăluiți în ceață, ale căror ramuri se profilau pe cerul plumburiu. Limuzina securizată numită „Bestia” sosi câteva minute mai târziu, farurile măturând șoseaua întunecată. Doi dintre ocupanții mașinii aveau o statură impresionantă și rămaseră pe loc supraveghind împrejurimile, în vreme ce un al treilea bărbat se apropie cu pași măsurați și aparent nesiguri de linia copacilor. Chiar și în locul acela întunecat și de la depărtare, un observator întâmplător ar fi văzut că era înalt, avea părul scurt și grizonat și se mișca de parcă ar fi purtat pe umeri o imensă povară. În scurtă vreme, se afla alături de ocupantul Fordului, la câțiva pași de șoseaua pustie, privind amândoi într-o direcție numai de ei știută. Bărbatul grizonat era îmbrăcat distins și sobru. Celălalt era mai tânăr, purta

plete și părea că vine de la drum lung. Putea fi un rocker ușor trecut de prima tinerețe. Ceva din atitudinea lui denota o oboseală cumplită, iar glasul îi era încărcat de un tremur nervos, de nestăpânit.

„Știi de ce am venit, nu? Pentru că i-am promis că voi fi alături de ea în cea mai dificilă zi. Pentru că jurământul tău de președinte ar fi implicat-o și pe ea. S-ar fi angajat să te susțină, să te protejeze și să te iubească. Să-și dedice viața și energia misiunii tale politice. Înțelesese că vreme de câțiva ani tu vei fi cel mai important proiect al ei. Tu și toate celelalte îndatoriri plictisitoare. Știa că urma să devină umbra ta. Să nu conteze decât pentru a-ți fi ție bine, pentru ca imaginea ta să fie completă. Sau perfectă. Și a acceptat asta. Te-a iubit, paradoxal, mai mult pentru tine decât pentru ea. A crezut în tine mai mult decât ți-ai imaginat tu, marele scriitor! Și a preferat să se dea la o parte decât să riște un eșec al tău, din cauza ei. Dacă ai fi iubit-o, azi ar fi fost aici! Dar tu nu ai vrut-o! Ai ezitat. Iar ezitarea asta pe ea a costat-o viața.”

Tăcerea care urmă fu asurzitoare, iar ultimele cuvinte avură tăișul unei acuzații de crimă. Bărbatul grizonat învățase că uneori durerea poate avea efectul acesta. Nu existau însă cuvinte care să-l poată răni mai mult decât o făcuseră deja gândurile lui. Cea mai mare parte a ultimelor săptămâni, încercase să-și domesticească propriile regrete și dureri. Renunțase abia când realizează că durerea are și o parte bună: purifică mintea iar, după o tragedie, te ajută să rămâi în viață.

„Luca, mă urăști, știu. Vom discuta cândva. Oricând vei dori. Cu tine pot și vreau să vorbesc despre ea. Azi am vrut să te văd înainte să pleci ca să știu că ești bine. Și am vrut să-ți spun că vreau să fim prieteni. De dragul ei.”

„Prieteni?” izbucni cu năduf cel numit Luca. „Ai înnebunit sau ce? Îți pasă de mine? Serios?! Află că nu trăiesc, doar respir. Plămânii pot să facă singuri asta, fără acordul meu conștient. Iar simplul fapt că respir atrage după sine toate celelalte gesturi pe care se presupune că trebuie să le fac pe parcursul zilei. Dar sunt atât de multe momente în care aș vrea să adorm și să nu mă mai trezesc... habar nu ai! Nu mai văd rostul, mă simt de parcă aș juca în cea mai proastă piesă de teatru. Nu știu cine a decis cum trebuie să arate viața mea, nu știu pe ce criterii s-au împărțit rolurile celorlalți, cred că meritam mai mult decât am primit și știu că nu mai pot schimba nimic acum. Ireversibilitatea morții! Mi-e ciudă! Știi de ce? Pentru că mai mult mă doare că te-a iubit pe tine decât că a murit. Sună groaznic, nu? Mă urăsc pentru că simt asta. Și mă urăsc mai mult fiindcă nu i-am spus niciodată ce însemna pentru mine. Dacă aș fi făcut-o, poate că azi nu eram aici. Poate m-ar fi ales pe mine. Și poate ar fi făcut asta, deși te iubea pe tine. Ai vrut să știi cum mă simt. Poftim, ți-am spus, îmi pare rău dacă răspunsul nu ți-e pe plac. Puțin îmi pasă!”

Fâșii reci de ceață se desprindeau de pe ramurile dezgolate și se auzeau deja ciripiturile firave ale începutului trandafiriu de zi. Tăcerea dintre ei părea să despice aerul rece al dimineții, iar în lumina firavă

răsuflările aburite aveau ritmul bățăilor inimii. Luca întoarse brusc capul spre celălalt pentru a-l privi în ochi.

„Cândva, pe când era foarte îndrăgostită de un celebru scriitor american, fără ca ea să înțeleagă asta și fără ca scriitorul cu pricina să aibă măcar habar de existența ei, am întrebat-o de ce crede că lui i-ar păsa de ea, în orice fel. Mi-a răspuns fără nicio umbră de zâmbet: «Pentru că pot să-l fac mai bun decât deja este. Pentru că acum nu este complet, deși nu știe asta». Spre deosebire de ea, eu înțelesesem că era îndrăgostită. Am știut ce simte pentru tine și am lăsat-o să plece nu pentru că am crezut în șansele voastre de a forma un cuplu, ci pentru ceea ce dorea ea să devină: un scriitor mai bun. Am crezut că vă veți completa reciproc. Acum pot să recunosc, am fost un prost că i-am încurajat plecarea, mai ales că nu am înțeles niciodată de ce tu erai atât de important pentru ea. I-ai frânt inima în atâtea feluri și nici măcar n-ai avut habar. În dragoste, nu există niciodată a doua șansă. Iar chestia asta este valabilă pentru amândoi.”

Luca tăcu, de parcă și-ar fi dat seama că este inutil orice reproș sau ca și cum ar fi realizat, brusc, cu cine vorbește. Într-un târziu, rupse din nou tăcerea, dar o făcu oftând, de parcă n-ar fi vrut să-i facă celuilalt un dar neprețuit și nemeritat.

„Poți să faci ceva în numele ei. Stă în puterea ta să redai Americii încrederea și demnitatea de care are nevoie țara asta. Poți continua să ajuți oamenii, așa cum ai făcut mereu, pentru că și de asta te iubea, dar acum poți s-o faci la un nivel care să conteze cu adevărat. Poți

să fii, în fiecare zi, cea mai bună versiune a ta. I-o datorezi. Ea e aici. AICI!”

Își puse palma deschisă pe pieptul celui alt bărbat, în dreptul inimii, dar acesta nici nu se clinti.

„O simți cum bate? Emma este inima ta. Creierul este al tău, dar inima ta îi aparține doar ei. I-o datorezi. Ia decizii raționale în calitate de președinte, dar trece-le prin filtrul inimii și adu-ți aminte că te-a iubit pentru că ea a crezut că ești, înainte de orice, un om bun. Ai înțelepciunea și voința de a ajuta și adu-ți aminte că acum o poți face de o mie de ori mai bine. Numai așa îi poți păstra amintirea. Nu am niciun pic de simpatie pentru tine, nu-mi pasă dacă și cât suferi, dar pe ea am iubit-o. Este singurul sfat pe care ți-l pot da, pentru că, într-un fel, tu ești tot ce mai am. Ai fost și ai rămas proiectul ei, uman sau politic, nu mai contează. Nu ai voie să eșuezi și n-am să te las să eșuezi, nu de dragul tău, ci de dragul ei!”

„Luca, nu cred că ai nevoie de un răspuns de la mine. De altfel, orice aș spune acum ar părea lipsit de sens. Apreciez tot ce mi-ai spus, inclusiv destăinuirea. Știu că ți-a fost greu s-o faci. Dar nu mă poți lovi mai mult decât o fac eu însumi. Fiecare clipă și fiecare bătaie de inimă e o tortură pentru mine. Dar știi că nu se poate altfel, singurul drum posibil este cel pe care mă aflu acum. Poți crede ce vrei. Mai știu că e total nepotrivit acum, dar trebuie să te întreb ceva, deși cunosc răspunsul. Nu vrei să vii la Washington? Aș putea cu ușurință să te recomand aproape oricui.”

O fracțiune de secundă, Luca se uită nedumerit, de parcă ar fi măsurat seriozitatea propunerii. Apoi flutură mâinile, ca și cum ar fi vrut să se apere de un pericol neștiut.

„Nu! Nici gând. Am nevoie de spațiu. Aici aș fi unul dintr-o mulțime. Am locul meu, iar, când mă aflu printre instrumente și în fața telescopului, mă simt de parcă aș fi Dumnezeu. Aici n-aș fi eu. Nici aici și nici acum. Mi-aș aminti de ea în fiecare secundă. Îmi pare rău, nu pot. Acum, du-te! Oamenii tăi dau semne de nerăbdare.”

Luca se uită la ceas, apoi, la șoseaua încă pustie, în vreme ce bărbatul elegant păru că face eforturi să vorbească.

„Mai stai câteva clipe. Mă judeci aspru și merit asta. Cu prisosință. Dar am iubit-o. Sigur, în felul meu, poate egoist. Poate nu am știut mereu să-i ofer ce avea nevoie, sau poate nu am știut să-i spun ce simt, dar am încercat să-mi depășesc limitele. Și da, poate ai dreptate, mi-a fost frică de ceea ce simțeam, pentru că aceste emoții erau noi pentru mine și neașteptate. Nu te îndoii nicio clipă însă de ceea ce a fost între noi. Pentru mine, ea este cel mai nemeritat dar pe care putea să mi-l ofere viața. A venit când mă așteptam mai puțin, dar te asigur că voi încerca să fiu întotdeauna cel care a vrut ea să fiu, orice aș face și cu orice risc. Iar tu, vânătorule de stele, fii fericit în țara cangurilor, cu capul în necuprinsul Cosmosului.”

„Mai nou, să știi că vânez comete,” zâmbi timid Luca.

„Nu mă îndoiesc. Ascultă, vreau să-ți dau ceva.”

În palma bărbatului înalt apăru o pană de chitară neagră, inscripționată.

„Ce caută asta la tine?” Ochii pletosului scăpărau acum fulgere.

„Am găsit-o când am intrat în posesia obiectelor pe care le avea asupra ei. Pana o avea întotdeauna în husa iPhone-ului. Aș fi vrut să o păstrez, dar cred că de drept îți aparține. Nu e o consolare, dar să știi că a purtat-o mereu cu ea.”

Pumnul tânărului se strânse spasmodic, acceptând nu un obiect, ci o întâmplare numai de el știută.”

Ezită un moment, apoi se îmbrățișară stângaci și porniră spre mașinile care-i așteptau, nu înainte ca tânărul să-și îndrepte încă o dată privirea spre siluetele copacilor din fața sa, de parcă ar fi așteptat un semn de la cineva. Acolo însă nu erau decât vălătuci de aburi înghețați. În scurtă vreme, șoseaua rămase pustie. Undeva, spre nord, ceața se risipea, iar soarele se pregătea să răsară. Ziua de 20 ianuarie se anunța frumoasă.

PARTEA ÎNTÂI
POVESTEA LUI LUCA ALEXANDER